No. 113. ZATURDAG 19 SEPTEMBER. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent, behalve 35 cent zegelregt.

De Vergadering van den Raad, aangekondigd tegen heden middag half een ure, zal *geen voortgang hebben*.

EXTRACT uit het Register der Resolutien van GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie Drenthe.

Woensdag, den 16 September 1857.

Gelezen eene missive van *A. H. Kok* te Diever, van den 12 dezer, daarbij kennisgevende, dat zijn vader, de heer *Hilbert Kok*, in leven Lid der Provinciale Staten van Drenthe, overleden is;

Overwogen, dat door dat overlijden eene vacature in het personeel van gemeld Collegie is ontstaan;

Gezien art. 6 der wet van 6 Julij 1850, (Staatsblad no. 39).

Is besloten:

Te bepalen, dat, tot vervulling van gemelde vacature in het Hoofdkiesdistrict Assen, tot verkiezing van één Lid der Staten van deze Provincie de *stemming* op *Woensdag den 7 October aanstaande* en, des noodig, de *herstemming* op *Woensdag den 21 dier maand* zal plaats hebben.

Afschrift dezer te zenden aan de Voorzitters der Besturen van de tot gemeld Hoofdkiesdistrict behoorende gemeenten, ter uitvoering, zullende een gelijk afschrift worden geplaatst in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant.*

Voor Extract Conform,
De Griffier der Staten van Drenthe,
W. H. HOFSTEDE.

HEROPENING VAN DE DRENTSCHE HOOFDVAART.

GEDEPUTEERDE STATEN van Drenthe,

Brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat tengevolge heden door hen genomen besluit — tegen de heropening der Drentsche Hoofdvaart op Maandag 21 dezer, de diepgang voor de *afvarende* schepen is bepaald op 1.02 el ($3\frac{1}{2}$ voet) en voor de opkomende vaartuigen op 0.87 el (3 voet), met behoud vooreerst van de bepaling omtrent de schuttingen op vaste dagen en bij vloten, volgens resolutie van 26 Augustus jl. no. 72, — *doch dat bij uitzonderingsmaatregel op de* ***drie dagen, het eerst volgende*** *op de heropening van de Vaart,* ***de opvaart geheel vrij zal zijn.***

Assen den 16 September 1857.

DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

18 Sept.

Britsch Indie is nog altijd het land, dat het meest de aandacht trekt niet alleen in Europa, maar in geheel de wereld; er wordt daar een drama gespeeld, belangwekkend om de bloedige en afgrijselijke tooneelen, welke daarin worden opgevoerd, maar vooral ook om de groote gevolgen, die hetzelve kan hebben.

Wij meenen daarom onze lezers een dienst te doen, door hieronder den letterlijken text te laten volgen van de nader ontvangene telegrafische berigten:

"Generaal *Havelock* trok, na Cawnpore te hebben verlaten, en ofschoon zijne krijgsmagt te Peschaw zeer verminderd was, voorwaarts en kwam het fort Bithoor voorbij, dat ontruimd was. Dit fort werd door hem in de asch gelegd, en den 29 Julij ontmoette hij den vijand. Volgens de beschrijving van den Generaal leverde hij een gevecht met den schitterendsten uitslag, de geheele veldbatterij viel in zijne handen. Aan kavalerie was er gebrek, doch de vrijwillige ruiters werden van dag tot dag beter. Den 30 bevond de vijand zich op twee mijlen van het front. De Generaal hoopte den 31 te Lucknow te zijn en dan Delhi in te sluiten.

"Den 18 Julij deed de bezetting van Delhi een uitval, doch werd met haar geschut teruggedreven. Den 19 was de strijd niet hevig. Reeds twee-en-twintig maal zijn de belegerden met de belegeraars slaags geweest. Tot den 26 is er te Delhi niets naders voorgevallen.

"De 3 te Dinapore tot opstand gekomen regementen waren als rustig beschouwd geworden, en derhalve was hun het bedwingen eener muiterij te Patna opgedragen. Zij hebben op hunnen weg naar Benares het land afgeloopen en geplunderd.

"*Lord Canning* arbeidt dag en nacht.

"*Nena Sahib* heeft het magazijn van Cawnpore laten in de lucht springen. Het verlies der Engelschen op den 16 voor Cawnpore was ongeveer 70 man, voornamelijk gevallen door het schieten met schroot. Het gevecht duurde bijna twee uren en de regeringstroepen streden met buitengemeene dapperheid.

"Miss *Wheeler*, de dochter van wijlen den generaal, doodde zelve vijf Sepoys met eene pistool, vóór dat zij zich van haar konden meester maken.

"De weinigen, die in het leven zijn gespaard gebleven, zijn allen meer of minder ziek en uiterst zwak.

"De barakken, waarin de troepen van Generaal *Wheeler* waren gehuisvest, waren letterlijk met kogels doorboord, hetgeen bewijst hoe dapper de held zich verweerde en hoe verschrikkelijk het moordtooneel aldaar is geweest. Men vond er lange haarvlechten, met bloed bevlekte kleederen en hier en daar een dames-werkdoosje en een muts.

"Het 64ste en 78ste regement inlanders tastten het vijandelijke geschut aan. Toen het vuur het hevigst was, kregen de manschappen bevel zich plat op den grond te leggen; dit deed de opstandelingen denken, dat de regeringstroepen bevreesd waren en den strijd niet zouden voortzetten; zij rukten derhalve snel voorwaarts; doch plotseling commandeerde *Havelock*: "Op! vooruit!" en met een vreeselijk geschreeuw wierpen de troepen zich op de kanonnen en maakten er zich meester van. Van het 78ste regement is geen officier gekwetst.

"Te Delhi was een weinig regen gevallen, die den Europeanen gunstig zou zijn. Het verlies op den 14 bedroeg 171 dooden. De manschappen hadden zich te ver vooruit gewaagd en waren binnen de beschutting gekomen.

"Nadat Generaal *Nicholson* aan de muitelingen te Sealkote den pas had afgesneden en het hoofdkorps van hun leger deels gedood en deels in de rivier gedreven, werden eenige honderden rebellen, zoowel soldaten als andere inlanders, gevangen genomen. Er valt niet aan te twijfelen of zij zullen alle opgehangen worden.

"Van geen andere uitbarsting van oproer in Punjaub is berigt ontvangen.

"De tijding van den dood van *Nena Sahib* en zijn gezin is nog niet bevestigd. Men vreest dat hij het gerucht van zijnen zelfmoord zelf heeft doen uitstrooijen.

"Thans bestaat er vrees voor rustverstoring te Patna.

"Met betrekking tot de vernieling der opstandelingen door het 10e regement, ontbreken nog bijzonderheden.

"Te Sangor is de orde hersteld. Te Bombay begon de angst te verminderen.

"Eene van Meerut opgetrokken krijgsmagt had een vermaarden inlandschen aanvoerder aangetast, en hem benevens zes honderd der zijnen gedood.

"Een groot gedeelte der inlandsche artilleristen in Bengalen blijft nog getrouw."

Eene andere depêche luidt als volgt:

"Lord *Elgin* is met 600 man troepen te Calcutta aangekomen. De pogingen tot ontzetting van Agra zijn mislukt. Het verlies der Engelschen is aanzienlijk. De generaal *Outram* is benoemd tot kommandant der te Cawnpore en Dinapore liggende divisien."

Deze nadere berigten en de toelichtingen, die de Engelsche en Fransche bladen leveren, maken de tijdingen, met dezen mail uit Indie aangebragt, minder gunstig, dan ze aanvankelijk schenen. Daarom vooral zijn ze minder gunstig, omdat zich ook sporen van oproer in de provincie Bombay hebben vertoond, wier getrouwheid men tot nu toe meende, dat boven allen twijfel verheven was.

Bovendien Agra, een gewigtig punt, is niet alleen niet ontzet en zal dus moeten bezwijken, maar het schijnt ook, dat de Engelschen daar eene nederlaag hebben geleden; dit laatste zou wel het ongelukkigste van alles wezen, daar eene nederlaag der Engelschen het denkbeeld van het overwigt en de onverwinnelijkheid der Engelschen zeer zou verzwakken en den moed der opstandelingen ontzagchelijk doen aanwakkeren.

Dat de tijdingen, hoewel in vele opzigten gunstig, toch ook in zekere mate de aanleiding tot ongerustheid vermeerderen, blijkt daaruit, dat men in Engeland reeds er van spreekt, om nog meerdere troepen naar Indie te zenden.

Van nieuwe moordtooneelen heeft men gelukkig thans niets te vermelden. Wel komen er echter nadere berigten omtrent den moord van Cawnpore, waar *Sahib* allerverschrikkelijkst heeft gewoed. Alle Europeanen zijn er achtereenvolgens geslagt, ten getale van omstreeks 400. De vrouwen en kinderen zijn mishandeld. Men heeft de verminkte lijden grootendeels nog gevonden, en tevens eenige schriftelijke aanwijzingen, die voor de Engelsche bevelhebbers van eenig nut kunnen wezen. Slechts een viertal Europeanen zijn de slagting ontkomen.

Zoo *John Bull* thans vijf paren armen had, hij zou ze kunnen gebruiken.

Een brief van voor Delhi geschreven behelst een staaltje van bijgeloof der Hindoes, dat men naauwelijks kan gelooven. Volgens dit schrijven worden alle opstandelingen, die door de Engelsche *Enfield-buksen* gewond worden, door hunne kameraden afgemaakt, dewijl de Enfield-buksen met onreine patronen worden geladen, zoodat de gewonden daardoor hun regt op het leven verloren hebben.

Hoe ongelukkig men soms zijne regten kan verliezen!

In Frankrijk, niettegenstaande het voor de eeuwigheid met Engeland verbonden is, merken sommige bladen, met kwalijk verheelde vreugde op, dat de toestand van Engeland niet zonder gevaar is; in Indie een oorlog op leven en dood, die reeds alleen alle beschikbare strijdkrachten van Groot-Brittannie eischt; in China een twist, ter zake waarvan 68 oorlogschepen met de noodige bemanningen zich in de Chinesche zee bevinden; Ierland in onrust. Canada en de Jonische eilanden in spanning, nergens sympathie, nergens hartelijke vrienden.

Behalve Indie is de vredelievende zamenkomst van eenige Vorsten van Europa bij voortduring het hoofdthema van de gesprekken van den dag.

Telkens wordt die bijeenkomst door de dagbladpers grooter in omvang. Nu verzekert men reeds, dat ook Koningin *Victoria* in den gekroonden kring zal plaats nemen en morgen hooren wij welligt, dat Sultan *Abdul Medjid* te Stuttgardt wordt verwacht, terwijl sommigen, gedachtig aan het spreekwoord: "hoe meer zielen hoe meer vreugd," ook Keizer *Soulouque* verzoeken. Is het dikwijls waar: "hoe meer zielen hoe meer vreugd," zeker is het, onzes inziens, dat: "hoe meer zielen, hoe *minder* er over gewigtige zaken zal worden gesproken en hoe *meer* ook te Stutgardt in praktijk zal worden gebragt: toon, dat gij de taal ontvingt om uwe gedachten te verbergen!"

Doch hoe het zij of worde, die elkanderen spreken willen over belangrijke Europeesche aangelegenheden, die plannen koesteren of willen beramen, tot wier verwezenlijking *geheimhouding* eene eerste voorwaarde is, zullen daartoe wel gelegenheid vinden, en een *Napoleon* en een *Alexander* zullen weinig lust hebben, om eene ijdele officieele vertooning te maken en niets anders te doen, dan voor een schilder te zitten, die een gekroond tweetal, voor 't nieuwsgierig oog der wereld, op het doek brengt.

"Keizer *Alexander* komt welligt ook in het kamp te Châlons," berigtte men onlangs, en nu reeds gaat de tijding van blad tot blad, dat de Czaar het Fransche leger in het kamp zal bezoeken. Te Parijs zou hij echter nog niet komen, omdat hij daartoe geen tijd had!

Dat Keizerin *Eugenie* het kamp niet bezocht, bevreemdt velen, en 't is inderdaad opmerkelijk!

Aan de *Oesterr. Ztg.* wordt uit Parijs over de reis des Keizers van Frankrijk het volgende geschreven:

Z. M. denkt den 22. zich van Châlons te begeven naar Baden Baden, om de Groothertogin *Stephanie*, die hem gedurende zijne ballingschap eene ware moeder was, ten tweeden male een bezoek te brengen. Den 24. vertrekt hij van daar naar Karlsruhe, om den regerenden groothertog, die hem voor zijn huwelijk een bezoek op de Tuilerien gebragt heeft, een tegenbezoek te brengen. Den volgenden dag zal hij te Stuttgardt komen, waar de Czaar hem dan reeds wacht, en den 27. vertrekt hij over Darmstadt weder naar het kamp van Châlons, waar de Hertog *van Cambridge* den 29. verwacht wordt."

Koning *Frederik Wilhelm* zal den 23 Sept. zich naar Muskau, in Silezië, begeven, om prins *Frederik* der Nederlanden te bezoeken, die aldaar uitgestrekte landgoederen bezit. Dit weêrlegt de andere reisplannen, die men den Koning toegedicht heeft. Hij zal daar een week blijven en aan jagtpartijen deelnemen.

Zoo als wij reeds hebben gemeld, is de herstemming in Moldavie een krachtig protest tegen het resultaat van de eerste verkiezingen en een schitterend bewijs, dat deze kunstmatig, 't zij door geweld of vleijerij of bedreigingen, werd wat zij was: eene stem die zich tegen de Vereeniging der Vorstendommen verklaarde. Nu klinkt het aan de oevers van den Donau: "één hoofd over de Vorstendommen!"

Het $^{9}/_{10}$e van de kiezers van den geestelijken en landelijken stand zijn opgekomen en hebben bijna alle hunne stemmen op vereenigingsgezinden uitgebragt.

Te gelijker tijd wordt van verschillende kanten verzekerd, dat Keizer *Napoleon III* geenszins op Osborne beloofde: "ik zal niets doen ten voordeele van eene vereeniging." Ja het schijnt te blijken, dat de Fransche Regering tegen de verspreiding dier verdichte belofte, zoo wel te Constantinopel als te Weenen, met diplomatische logenstraffingen optreedt, en dat de ijverige Fransche gezant te Constantinopel nog ijverig voor eene vereeniging der Vorstendommen werkt.

Dezer dagen verscheen eene Fransche scheepsmagt voor het ondeugende Tunis, waar de Muzelman eene onverdragelijke houding aanneemt tegen den Christen, en het kruis wordt beschimpt door de halve maan. De Bey, begrijpende, dat hij ten slotte het offer wordt van de brutaliteiten zijner ongemanierde onderdanen, zag met genoegen, dat de Fransche vlag voor de stad wapperde en wenschte te weten, of hij des noods ook op het Fransche kanon konrekenen.

Natuurlijk: met alle genoegen.

Daarop nam de Bey onderscheidene maatregelen van gunstige strekking en zoo werd, 't geen kwaad, ja noodlottig mogt heeten voor enkelen, welligt ten zegen van duizenden.

De vraag: "zal de nieuwe Fransche gezant te Rome, de Hertog de Grammont, bij het Pausselijk Hof, de vriend zijn des Volks, de voorstander eener betamelijke vrijheid?" is door allen, die weten hoe gezien en geacht genoemde staatsman bij het Hof van Turyn was, in bevestigenden zin beantwoord, doch vindt tegenspraak in de *Univers.* 't Is mogelijk, dat de *Univers* gelijk heeft, en zeker is het althans, dat op de vertoogen, den Paus op zijne reis aangeboden, vertoogen, die bewezen, dat Rome eene verkeerde binnenlandsche politiek volgt, eerder geantwoord zal worden door *woorden* en *beloften*, dan door verblijdende *daden*, zelfs al mogt de Hertog *de Grammont* doen, wat velen van hem verwachten: "de zaak der hervorming bij het Hof van Rome, met talent en met vuur bepleiten."

Dezelfde gezant zou ook eene toenadering hebben bewerkt tusschen Rome en Sardinie en als bewijs daarvan verzekert men, dat de Aartsbisschop van Turyn, Mgr. *Franzoni*, thans als banneling buiten Sardinie levende, nu te Rome zal worden geroepen om daar den kardinaalshoed te ontvangen, terwijl de Turynsche bisschops-zetel zal worden ingenomen, door den achtingswaardigen Bisschop van Genua.

Wordt dat waarheid, dan heeft Rome het fiere hoofd gebogen, iets dat het nooit doet, dan bij de overtuiging: „te winnen door geweld of door vasthoudendheid is onmogelijk."

De gekroonden van Europa zouden uit die verzoening eene belangrijke les kunnen trekken tot — hun eigen best.

Men heeft onderscheidene malen gemeld, dat er pogingen gedaan werden, om Napels met de Westersche mogendheden te verzoenen, en dat de groote verzoener *Louis Napoleon* hiertoe ook zijn invloed leende; thans wordt dit alles wedersproken, en zou men van weerszijden blijven mokken.

De zoolang besproken ministerieele crisis in Spanje is eindelijk uitgebarsten. Te Parijs is de tijding ontvangen, dat het ministerie zijn ontslag heeft ingediend. De kwestie van de terugroeping van den generaal *Concha*, als gouverneur-generaal van Cuba, op welke terugroeping het kabinet aandrong, heeft de crisis, die reeds lang bestond verhaast, daar de Koningin geweigerd heeft hare toestemming te geven tot terugroeping van dien landvoogd. Men ging reeds zoo ver van de mannen op te geven, die deel zouden uitmaken van het nieuwe kabinet. De admiraal *Almero* zou namelijk een ministerie zamenstellen, waarin de heer *Mon* en eenige Vicalvaristische generaals zitting zouden hebben, terwijl de heer *Martinez de la Rosa* of *Isturitz* president van den raad zou worden.

Volgens eene andere lezing zou daarentegen de Koningin geweigerd hebben het ontslag van het ministerie aan te nemen. Nadere berigten zullen hierover meer licht verspreiden.

19 Sept.

Heden vernemen wij nog de volgende berigten, door den telegraaf aangebragt:

Te Triëst had men berigten uit Bombay van den 15den. *Havelock* was genoodzaakt geworden van Lucknow naar Cawnpore te retireren. De ongeregelde benden der opstandelingen in Legowley vermoordden alle Europeanen, onder anderen majoor *Holmers* en zijne Echtgenoote. In Calcutta heerscht groote bezorgdheid.

Volgens over Ceylon ontvangen berigten, is generaal *Reid* overleden en zijn de Engelschen wegens de cholera van Delhi naar Agra teruggetrokken.

Zeer ongunstig nieuws voor Engeland! De Generaal *Havelock*, die van alle Generaals het meeste voorspoed had, geslagen en genoodzaakt te retireren, maar, wat het meeste is, het beleg van Delhi opgebroken! De opproerlingen zullen dit als een tastbaar teeken van de zwakheid der Engelschen beschouwen en van de zegepraal hunner zaak. Al komen ook spoedig versterkingen opzetten, menige overwinning zal er vereischt worden, om den indruk van het opbreken van dit beleg uit te wisschen. Het is te vreezen, dat de eigenlijke bevolking, die tot nu toe nog weinig deel aan den strijd schijnt te hebben genomen, omdat zij onzeker was, wie ten slotte zou zegevieren en wiens wraak zij dan zou moeten duchten, zich geheel aan de oproerlingen zal aansluiten, nu de zaken van deze zoo voordeelig beginnen te staan.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Men schrijft uit 's Hage 15 September: „Betrekkelijk de door den Keizer van Japan herwaarts gezonden kisten, waarover zoo veel en zoo velerlei gesproken en niet minder geschreven is, meen ik u met eenige zekerheid te kunnen berigten, dat die kisten, ruim veertig in getal, en van zeer aanzienlijke grootte, eerstdaags in een der lokalen, behoorende aan het ministerie van kolonien, waar zij zich sedert eenen geruimen tijd bevinden, zullen geopend, en de overgave van den inhoud zal geschieden ten overstaan van den directeur van het museum alhier. Bij hun aanvankelijk kortstondig verblijf in het koninklijk paleis in het noordeinde waren er slechts twee gedeeltelijk geopend; de overigen zijn nog allen gesloten. Uit den daarbij gevoegden inventaris schijnt men echter te mogen opmaken, dat de inhoud én door verscheidenheid, én door waarde boven soortgelijke vroegere toezendingen uitmunt." *Amst. Ct.*

— Uit Paramaribo wordt van 21 Aug. jl. aan de *Utr. Ct.* geschreven: Op de plantages is alles rustig en stil, er hebben zich geene ongeregeldheden onder de slaven voorgedaan. De eigenaren trachten in alles het lot hunner slaven te verbeteren en handhaven tevens de rust en orde.

Voor de beide regtskollegien alhier, het *kollegie van kleine zaken* en het *geregtshof* is eene voor de Kolonie belangrijke kwestie hangende geweest, namelijk of men slaven al dan niet onder eede als getuige mogt hooren.

Daar nu de slaven — zelf de meeste zoogenaamde christen slaven — geen besef hebben van den eed, zou het eene gevaarlijke zaak geworden zijn, indien er aangenomen ware geworden, dat men hen onder eede getuigenis afnam. Het kollegie van kleine zaken heeft het rekwisitoir van den procureur generaal afgewezen en bepaald, om van slaven geene getuigenis onder eede af te nemen.

In het jaar 1856, is in deze Kolonie, uit het sap van den Bolletree-boom *gutta-percha* bereid, waarvan door den heer *Wildeboer* eenige monsters naar Nederland zijn gezonden, door eene toevallige omstandigheid ontdekte die heer, dat het melkachtig sap van den Bolletree de eigenschap van gutta percha bezat, en deelde dit zijnen vriend dr. *Muller* en andere personen mede, aan wie hij ook zijn voornemen bekend maakte, om eene zekere hoeveelheid naar het moederland te zenden. Eenigen tijd later stond hij dr. *Muller* ook eene zekere hoeveelheid van het melkachtige sap af, en tot elks verwondering verneemt men thans, dat de Bolletree-boom naar dr. *Muller* genaamd is geworden.

— Bij besluit van 17 September 1857, no. 60, heeft Z. M. goedgevonden tot voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, gedurende de zitting van 1857 tot 1858, te benoemen den heer mr. *J. A. Philipse*, lid dier Kamer.

— In Luxemburg heeft thans de verkiezing plaats, ingevolge de nieuwe wet, van de leden der volksvertegenwoordiging. De zes kandidaten der oppositie zijn verkozen.

— Men schrijft uit Zwolle: Sedert eenigen tijd is bij het gouvernement aanhangig eene aanvrage om concessie tot het aanleggen en exploiteren van een spoorweg van hier over Harderwijk, Nijkerk en Amersfoort op Utrecht; de heeren baron *van Lockhorst* en *Blondot*, te Parijs, en de heer *van der Elst*, te Brussel, aanvragers der concessie, hebben bereids den geheelen weg doen opnemen en waterpassen, en daarvan uitvoerige kaarten, lengteprofiel, alsmede teekeningen der kunstwerken, enz., aan het gouvernement ingezonden, met aanbod dezen weg aan te leggen en in exploitatie te brengen zonder subsidie van rijkswege, met storting tevens van een aanzienlijk waarborgkapitaal. *Hbl.*

— Zr. Ms. fregat *Admiraal van Wassenaer* is den 9 dezer maand ter reede van Barcelona aangekomen, na den 2 dezer van Lissabon te zijn vertrokken. Aan boord was alles wel.

— Z. K. H. de Prins *van Oranje* werd met het stoomschip *Groningen* den 13 of 14 dezer ter eerstgemelde plaats verwacht.

— Behalve de te Amersfoort door twee kiesvereenigingen gestelde kandidaten voor het lidmaatschap der Tweede Kamer, in de plaats van den heer *v. Rappard*, de heeren mr. A. W. *Engelen*, oud lid, en mr. *W. J. C. v. Hassell*, worden door anderen nog aanbevolen het oudlid der Kamer jhr. mr. *H. A. M. van Asch van Wijck* en de heer *S. A. van Hoogstraten*. Het ontbreekt te Amersfoort dus niet aan kandidaten.

— Het Spaansche blad *las Hajas* meldt, dat de Prins *van Oranje*, den 14 dezer te Madrid is aangekomen.

's Gravenhage, 16 Sept. Z. M. de Koning is heden avond ten 7½ ure met een extra spoortrein van het Loo alhier teruggekomen en zal 14 dagen hier vertoeven.

Leeuwarden, 15 Sept. Van den 5 tot en met den 11 dezer, zijn in de provincie Friesland 40 runderen aan de longziekte gestorven, en 43 te dier zake door de eigenaars afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen, sedert 1 Januarij dezes jaars, 6284. Gedurende hetzelfde tijdvak, is die ziekte in 29 nieuwe weiden uitgebroken, en zijn 42 veebeslagen gezond verklaard.

Almelo, 16 Sept. Van onderscheidene plaatsen hoort men alom gewagen van den voordeeligen stand der ijmen of bijen, vooral in deze streken, zoodat de bijkers of ijmkers een winstgevend jaar zullen hebben. Als een bewijs hiervan kunnen wij mededeelen dat *G. Veerenhuis* alhier, tien zijner korven hebbende gewogen, deze een totaal gewigt opleverden van 1119 halve Ned. ponden waaronder de zwaarste een gewigt had van 133 halve Ned. ponden. *Prov. Ov. Ct.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De toestand van mlle *Rachel* is zoo verergerd, dat de geneesheeren haar hoogstens nog twee maanden leven voorspellen.

— De vrouw van een koopman te Veried heeft dezer dagen drie sterke en gezonde kinderen ter wereld gebragt. Er zijn drie peters en drie meters gekozen, benevens drie koorknapen, om het doopvont te dragen, drie bakers en drie minnen. Drie rijtuigen met drie paarden bespannen, zullen de drie jonggeborenen naar de kerk geleiden.

— Men leest in den *Siècle*: „Sardinische bladen hebben *Karel Albert* den *Koning-Martelaar* genoemd; dit heeft den toorn opgewekt van *l'Univers*, die zich aldus uit: „ „Slagtoffer van zijne pogingen om hetgeen de omwenteling de *Italiaansche zaak* noemt te doen zegevieren, kan *Karel Albert* niet men den naam van martelaar bestempeld worden, tenzij men den oorlog, dien hij tweemaal Oostenrijk aandeed, heilig noeme." " Oostenrijk echter," vervolgt de *Siècle*, " dat een voor den Heiligen Stoel zoo gunstig konkordaat in werking heeft gebragt, is een uitverkoren Staat; zijne verdedigers kunnen martelaars zijn, maar onaannemelijk is het dezen titel toe te kennen aan een monarch, die getracht heeft het schiereiland van het juk der vreemdelingen te bevrijden en de aan zijne hoede toevertrouwde natie met konstitutionnele vrijheden heeft begiftigd. Volgens *l'Univers* geeft alleen *het bestrijden der omwenteling* regt op het martelaarschap."

— Personen, die uit Duitschland komen, beklagen zich algemeen, dat vele van daar medegebragte sigaren uit eene vermenging van tabaks- en beetwortelbladen bestaan.

— Uit Valderas, provincie Leon, wordt gemeld, dat men aldaar bezig was met het vervaardigen van een luchtballon, met een bijzonderen toestel, die door een geestelijke is uitgevonden en hem het middel aan de hand geeft, om den ballon naar verkiezing te besturen.

ENGELAND.

— In den nacht van Vrijdag op Zaturdag jl. zijn te Belfast wederom ongeregeldheden voorgevallen. Vijftig leden der katholijke vereeniging hebben zich gewapend naar Sandy-Row, eene meer bepaald door protestanten bewoonde wijk, begeven en geweren in de huizen afgevuurd. Op het geknal der schoten zijn van alle kanten policie-dienaren aangesneld, die de rustverstoorders tot de vlugt noodzaakten. Een der predikers van de presbyteriaansche kerk had kennisgevingen laten aanplakken, waarbij hij de protestanten, mannen, vrouwen en kinderen, aanspoort de predikatiën in de open lucht bij te wonen. De policie had echter maatregelen genomen, waardoor jl. Zondag elke zamenscholing belet werd. Zaturdag was een groot aantal troepen de stad binnengerukt om er de orde te bewaren. Zaturdag avond werd er weder de oproeracte afgekondigd.

— Acht dagen geleden werd voor een der magistraten te Londen een blind Zwitsersch jong mensch gebragt, die door de policie opgenomen was. Hij verklaarde naar Londen te zijn gekomen, op aanraden van sommige personen, die wisten, dat de beroemde *Dickens* in zijne *Household Words* over hem gesproken had, waarom hij hoopte, dat hij daar te Londen, door middel van voorstellingen, waar hij bewijzen van zijn buitengewoon vermogen in het uit het hoofd rekenen zou geven, goede zaken zou maken. Het weinige medegebragte geld was echter weldra verteerd, en daar niemand der door hem aangesproken personen hem verstond, was hij van hulp verstoken, en hij had al drie dagen rondgedwaald en onder den blooten hemel geslapen. Nadat hij eenige proeven had afgelegd, gaf de magistraats-persoon hem eenig geld, hetgeen hem echter niet veel verder zou hebben gebragt. Laatstleden Vrijdagavond had men een aantal liefhebbers bijeengebragt, en nu legde de jongman, *Jacques Wirckler* genoemd, en die sedert eenige jaren bijna blind is geworden, eene reeks van proeven af, die allen verbaasd deden staan. Hij zeide b. v. 100 cijfer-getallen achter elkander en zonder fout op, welke hem eenige uren vooraf waren voorgelezen, en duidde tevens de rangorde in de reeks van elk getal aan. Behalve andere hoogst moeijelijke arithmetische en wiskundige vraagstukken, welke hij snel en juist oploste en wel op eene wijze, die aantoonde dat hij veel over die wetenschap had gedacht, trok hij ook binnen drie minuten, den vierkantswortel uit 42,420,747,482,776,576, behalve eenige oogenblikken van pauzering, gedurende welke hij eene belangrijke addition bewerkstelligde, om zich eenigermate van de eerste bewerking te ontspannen, waarna hij met zijne worteltrekking voortging. Hij hield de belangstelling der aanwezigen lang gaande, en er werd dadelijk eene volgende bijeenkomst vastgesteld.

— De *Morning-Post* deelt mede, dat revolutionnaire proclamatien aangeplakt zijn te Carrick-on-Suir, in Ierland. In die proclamatien las men: „Hoera voor Ierland! drie applaudissementen voor de Cipayers! weg met de Koningin van Engeland en met den Saxischen stam!" en meer opruijingen van dien aard. Bovengenoemd blad voegt er bij, dat men ten onregte een groot gewigt hecht aan die oproerige aanplakbiljetten; doch het doet teven uitkomen, dat de geest van opstand nog niet in Ierland is uitgedoofd, en dat verscheidene Iersche dagbladen wat schijnlijk gaarne zouden zien, dat men tot dadelijkhede overging.

— Uit Lima meldt men, dat de Britsche consul aldaar de heer *Sullivan* door zes Peruanen was vermoord. Hij zat aan het middagmaal, toen deze personen gemaskerd de zaal binnentraden en drie pistoolschoten losten; een kogel drong door de longen heen. Er is geen hoop of zijn behoud. Men gelooft dat de reden is, zijne tusschenkomst, namens Groot-Brittannie, in de zaak van de Tumbes en der Loa; anderen schrijven de oorzaak toe aan eene intrigue betreffende eene dame. De regering is over de gevolgen verontrust. De *Vixen* is naar Prait vertrokken, om den admiraal *Brun* op te sporen. Een Franschman en een neger zijn als medepligtigen gearresteerd. Overigens heeft men op niemand eenig vermoeden. De heer *Sullivan* is zoon van den heer *Laurence Sullivan*, zwager van lord *Palmerston* en vroeger onder-secretaris van staat van oorlog.

— Onder de geruchten, die nopens het gebeurde met den Britschen gezant te Lima in omloop zijn, behoort ook het volgende. De heer *Sullivan* zou op een bal, dat door eene der aanzienlijkste familien te Lima gegeven werd, met eene welbekende ligtekooi verschenen zijn, die gedurende eenigen tijd zijne maitres was. Verzocht zijnde, deze vrouw te verwijderen, zou hij geantwoord hebben, dat geene enkele van de aanwezige dames, zelfs geene enkele dame te Lima een haar beter was dan zijne gezellin. Er is eene belooning van 100 oncen uitgeloofd op de ontdekking van zijne moordenaars.

— De longziekte onder het vee vertoont zich op zorgwekkende wijze in verschillende deelen des vereenigden rijks.

— De ontzettend groote menigte van Chinezen, die naar Australie verhuist, verwekt groote ongerustheid in die volkplanting. Nadat toch in de laatste jaren milioenen bewoners van het Hemelsche rijk, hetzij tengevolge van binnenlandsche troebelen, van de overbevolking, of de lasten onder welke zij gebukt gingen, de meer nabij gelegen eilanden en staten van het Oosten hadden overstroomd, zien zij nu geen bezwaar meer in veel verdere reizen. Reeds zijn ruim 60,000 Chinezen in de omstreken van Victoria met het gouddelven onledig, terwijl er ongeveer 12,000 anderen in Guichenbaai en anderen in Zuid-Australische havens aan wal zijn gekomen. Blijft dit zoo voortgaan, dan zal voor het einde des jaars het aantal mannelijke Chinezen in de kolonie dat der Europesche goudzoekers evenaren, indien zelfs niet overtreffen. Nagenoeg allen zijn van de laagste soort, en behalve de gevaren, welke uit deze landverhuizing voor de zedelijkheid ontstaan, naardien de nieuwe bewoners nagenoeg uitsluitend tot het mannelijk geslacht behooren, is daaruit ook, tengevolge van hunne diefachtige en moordzieke geaardheid, ernstige rustverstoring te duchten. De tot hiertoe beraamde maatregelen om den stroom eenigzins af te wenden, blijven vruchteloos, weshalve het koloniaal gouvernement ernstig op meer afdoende maatregelen bedacht is.

— In de *Kendal Mercury* leest men aangaande het meergenoemde drijvende eiland in Derwentwater het volgende: Dit opmerkenswaardige verschijnsel is in dit jaar voor het eerst gezien op Donderdag van de vorige week; het schijnt grooter geworden te zijn dan eenige jaren geleden, zijnde deszelfs lengte nagenoeg 30 en de breedte 10 ellen. Het is zonderling, dat dit eiland altijd in de maand Sept. zich vertoont, want het is ten jare 1849 verschenen op 13, in 1850 op 22, in 1851 op 27 en in 1854 op 13 Sept.; maar bij elke dier gelegenheden was het slechts voor weinige dagen zigtbaar, doordien de zware regens het deden zinken, maar indien het fraaije weder nog eenigen tijd aanhoudt, dan zal het eiland welligt langer zigtbaar blijven.

— Uit een der laatste zendelingsberigten van *Alexander Duff* nemen wij het volgende over, dat ons toeschijnt eene juiste aanwijzing te zijn van de drie groote steden in Britsch Indie, die thans zoo dikwijls besproken worden:

„Bij de verschillende oorzaken der beroeringen in Indie, kwam, dat er reeds gedurende de laatste maanden eene steeds klimmende geheimzinnige verwachting met den 23 sten Junij verbonden was, — den dag, waarop honderd jaren geleden, bij den slag van Plassey, de grondslag werd gelegd van de Engelsche heerschappij in Indie. Sedert lang reeds was er, beide bij Hindoes en bij Mahomedanen, een voorgevoel, dat „het Rijk van de Compagnie," zoo als zij zeggen, juist *honderd jaren* duren, en alsdan met een schrikkelijken ommekeer een einde nemen zou. En in de gemoederen van een onwetend, bijgeloovig, dweepziek volk, verkrijgen dergelijke voorgevoelens al zeer ligt eene vaste, onomstootelijke zekerheid; het lijdt dan ook geen twijfel, of het vast geloof aan den naderenden val van de Britsche heerschappij, heeft de moorddadige woede der muitelingen verhoogd, en hunne wanhopende plannen bijna algemeen doen worden.

„De val van Delhi — die eenmaal zoo trotsche hoofdstad van het Indisch-Mahomedaansche rijk — was eene zware slag aan de Britsche opperheerschappij toegebragt. Benares, de heilige hoofdplaats van het Hindoeïsme, stond op het punt van insgelijks in handen der oproerlingen te vallen. Het is echter op Calcutta, dat ten allen tijde de oogen

der inboorlingen gevestigd zijn geweest, als op de duidelijkste uitdrukking van de opkomst der Britsche magt. Delhi was de hoofdstad van het Mahomedanisme — Benares, van het Hindoeïsme; maar Calcutta is eerst en vooral de hoofdstad van de Engelschen. Oorspronkelijk een klein, onbeduidend visschersdorp, was het niet veel meer dan eene verzameling van aarden hutten, de woonplaats van bedienden der O. I. Compagnie, toen de slag van Plassey werd geleverd, nu honderd jaren geleden! Het herinnert dus geheel aan de opkomst der Britsche magt en handelsnijverheid. Door alle geleerde en verstandige inboorlingen is het dan ook steeds beschouwd geworden als eene zuiver Engelsche stad, even als zij Delhi als eene Mahomedaansche en Benares als eene Hindoesche stad beschouwen. En even als Delhi eene stad is van Mahomedaansche moskeeën, en Benares eene van Hindoesche tempels, zoo is Calcutta beroemd als eene stad van Engelsche paleizen: welk een schok — grooter nog dan die van den val van Delhi of van het gevaar van Benares, — zou dus de val van Calcutta gegeven hebben!"

DUITSCHLAND.

De vijfde zitting van de Vereeniging van Evangelische Christenen uit alle landen te Berlijn werd zaturdag morgen wederom met gebed en gezang geopend, waarna eenige redenaars hunne gedachten ontwikkelden over het „algemeen priesterschap." Onderscheidene opmerkingen werden daaromtrent gemaakt door dr. *Nitsch*, dr. *Mallet* uit Bremen, de predikanten *König* uit Pommern en *Kapff* uit Stuttgardt.

Meer belangstelling wekte de zesde zitting, welke des middags werd gehouden en waarin wederom over den toestand van het Protestantisme in onderscheidene landen gesproken werd. De Koning van Pruissen vereerde deze zitting met zijne tegenwoordigheid.

De predikant *Grandpierre* uit Parijs voerde het eerst het woord in de Fransche taal over den toestand van het Protestantismus in Frankrijk. Hij wees op den vooruitgang aldaar vooral sedert den aanvang van deze eeuw. Toen *Lodewijk XIV* in 1685 het edict van Nantes ophief, telde Frankrijk 800 Gereformeerde kerken met 640 predikanten: in 1808 niet meer dan 190 met even zoo vele predikanten; in 1848 waren er 972 kerken met 601 predikanten en bovendien 1069 Evangelische scholen. In Parijs waren voor 30 jaren slechts 5 predikanten en 2 kerken, thans 16 en 10. De Luthersche kerk heeft tegenwoordig 269 predikanten, 385 opvoedingsinrigtingen en 576 scholen. Daarbij komen nog onderscheidene onafhankelijke gezindheden met ongeveer 100 predikanten. De vooruitgang van het geloof is groot. Dit is ook op het gebied der letterkunde te zien: 17 godsdienstige dagbladen worden in Evangelischen zin geschreven. Ten slotte uitte de redenaar de hoop, dat de tegenstand, die nog hier en daar van regeringswege ondervonden werd, mogt ophouden, dat de godsdienstige vrijheid meer mogt worden erkend.

De nu volgende spreker, de predikant *Fisch*, mede uit Parijs, wees op de verhouding van het Fransche Protestantismus tegenover het Katholicismus. Hij hing van den toestand van dit laatste een alles behalve gunstig tafereel op; de Katholijke kerk in Frankrijk, zeide hij, was in groot verval, en meer en meer openbaarde zich bij de menigte een verzet tegen de aanmatigingen der priesters, die vooral van den kant der ultramontanen kwamen.

Na hem voerde de predikant *Kind* uit Milaan het woord en sprak over den toestand der Protestanten in Italie, welken hij niet zeer gunstig noemde, omdat alle regeringen, behalve Sardinie, de ontwikkeling en bloei van het Protestantismus krachtdadig te keer gaan, en hoewel in de laatste jaren de vervolgingen hebben opgehouden, bestaat er toch nog geen enkele volledig erkende Protestantsche gemeente in Italie. Ook in Lombardije, dat onder den Keizer van Oostenrijk staat, is het Protestantismus zeer onderdrukt. De spreker riep ten slotte met warmte de medewerking in van het Evangelisch verbond.

De laatste spreker van dien dag was een Spanjaard, Don *Herreros de Mora*, uit Madrid, die in zijne moedertaal een verslag gaf over het protestantismus in zijn vaderland, maar slechts door zeer weinigen werd verstaan.

— Te Hamburg is de cholera uitgebroken. Van den 29sten Augustus tot den 6den September zijn aldaar 239 personen aangetast, van welke 136 zijn overleden.

— In den middag van den 14 Sept. werden in de keizerszaal te Frankfort de zittingen van het internationale weldadigheids congres geopend. Dit congres telt de volgende aanwezige leden: 3 uit Engeland, 9 uit de Nederlanden, 12 uit Belgie, 5 uit Frankrijk, 4 uit Zwitserland, 2 uit Italie, 2 uit Rusland, 1 uit Portugal, 1 uit Spanje, 3 uit Zweden en Noorwegen, 1 uit Denemarken, 46 uit de Duitsche Bondsstaten en 49 uit Frankfort. Tot president werd de heer *Bethmann-Hollweg* verkozen. Door verscheidene leden, onder anderen door den heer *Suringar* (van Amsterdam), werden belangrijke voordragten gehouden.

BELGIE.

Koning *Leopold* reist in Italie geheel incognito, terwijl de graaf van Vlaanderen te Baden Baden is. De Hertog en Hertogin *van Montpensier* zijn te Ostende aangekomen; de Groothertogin *van Leuchtenberg* heeft die badplaats verlaten; de Groothertogin *Helena* van Rusland heeft Brugge bezocht; haar rijtuig heeft een klein ongeval gehad, maar de Prinses is met de schrik vrijgekomen.

ASSEN, 19 September.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Vrijdag, 18 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. 2½ pCt. 63½ percent. Dito 4 pCt. 97$^{1}/_{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1816 5 pCt 104⅞ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 85¾ percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad f 3-„ lager; op 9 vat op October f 483. — Raapolie op zes weken f 48. — Tarwe onveranderd; 131 ponds witte bonte Poolsche f 405. — Rogge prijshoudend; 118 ponds Petersburg f 201. — Boekweit zonder handel.

Leeuwarden, 18 Sept.

Op de markt van heden waren de prijzen als volgt:

	Tarwe. per mud.			***Boekweit.*** per mud.	
54 ponds	puike witte	f10-00	52	ponds Zand	f 8-30
56 „	roode	- 9-50		Veen	- 8-00
	Rogge. per mud.			***Haver.*** per mud.	
52 ponds	Inlandsche	f 7-00	35½	ponds fijne	f 4-40
53 ponds		- 7-20	31	„ blanke voer	- 3-80
	Garst. per mud.		31	„ zwarte	- 3-80
46 pds.	nieuwe winter	f 6-50		***Boonen.*** per mud.	
44½ „	zomer	- 0-00		Paardeboonen	f 8-50
	Koolzaad.			***Boter.***	
	f 00 00 tot f 00.00			per ¼ ton	f 49-00

Lijnzaad f 14-00 tot f 00.00. ***Kaas*** f 34.—

Het gewigt der Granen is naar ¾ mud. berekend.

Wij hadden heden meerder aanvoer van Granen ter markt, tengevolge waarvan alles tot vaste prijzen is gedaan, uitgezonderd Koolzaad, waarvan niets was aangevoerd.

Wij vernemen, dat aan den onderwijzer *A. Pol* te Veendijk, gemeente Havelte, van rijkswege eene jaarlijksche verhooging van inkomen van *f* 50-„ is verleend.

— Door den Koning is uit hoofde van verandering van woonplaats, aan de na te melden officieren bij de rustende schutterijen eervol ontslag verleend, te weten: *a.* in Overijssel: 1ste bat., staf, aan *H. A. Essers*, als 1sten luit.-adj.; 3de comp.; *b.* in Drenthe: 1ste bat. 4de comp., aan *H. Lambers*, als 2den luit.

— Wij zien uit de *Kerk. Ct.*, dat voor de vacante predikantsplaats te Nieuwendam een twaalf- en zestal is geformeerd, waarop de heer *C. E. Crull*, thans hulpprediker te Amsterdam, voorkomt, zijnde uit het vervolgens opgemaakte drietal de heer *J. Prins* aldaar beroepen. Wij zien tevens uit hetzelfde blad, dat de heer A. W. *van Moock*, predikant te Coevorden, op het twaalftal voor de vacante predikantsplaats te Oudenbosch is geplaatst geweest.

— Blijkens hiervoren staande aankondiging, zal de verkiezing van een lid van de Prov. Staten, in plaats van wijlen den heer *H. Kok*, in het Hoofd-kiesdistrict Assen, plaats hebben op 7 Oct. e. k.

* Den 17 dezer werd in het gehucht Annen, gemeente Anloo, huiszoeking gedaan door de rijksveldwachters *Waterlander* en *Verhage* bij den persoon van E. K, op wien vermoeden lag van eene korf met bijen te hebben ontvreemd aan zekeren J. O. L., mede aldaar. Werkelijk vonden zij de korf bij genoemden E. K. boven in de schuur, op eenige diepte onder het hooi verborgen. De dader moet, naar men zegt, bereids zijne misstap bekend hebben.

* **Ter Apel**, 14 Sept. Heden viel aan den landbouwer *A. J. Hofkamp* en deszelfs echtgenoote *F. Nijmeijer* het bijzondere voorregt ten deel, om hunne 50jarige echtvereeniging te mogen beleven. Ofschoon, zoo als van zelven spreekt, hoog bejaard, verrigten deze beide lieden hunne werkzaamheden met eene buitengewone vlugheid, en ziet men dagelijks gemelden *Hofkamp*, als ware hij in den bloei zijns levens, zijne akkers beploegen, terwijl zijne echtgenoote, zonder eenige hulp hoegenaamd, de huishouding met nog jeugdige vlugheid waarneemt. 5 kinderen, 4 aangehuwde kinderen en 26 kleinkinderen verheugen zich, met het eerwaardig paar, in het bereiken van dezen dag.

* **Meppel**, 18 Sept. Ofschoon ook gister onze marktdag zeer druk was bezocht, en de marktgangers zoowel als vele der aangebragte vruchten op 673 wagens werden aangevoerd, was de aanvoer van vatboter uiterst gering. Die aanvoer bedroeg slechts 605 stuks ¼ vaten, die voor f 44-„ á f 48-„ zijn verkocht geworden. Dit is in vergelijking van het vorige jaar bijna de helft minder; zeer zeker ontstaan, doordien de boter den geheelen zomer tot hooge prijzen kon worden afgevoerd. De waarde, gister alleen in vatboter omgezet, bedraagt dan ook slechts bijna f 28000.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

18 Sept. Bij arrest van heden is J. L. B., arbeidster te Kockange, schuldig verklaard aan diefstal op eene bewoonde plaats, door middel van braak, en mitsdien veroordeeld, met toepassing van verschoonende omstandigheden, tot één jaar correctionele gevangenisstraf; — Voorts is bij een ander arrest G. P., arbeider te Meppel, schuldig verklaard aan eenvoudige diefstal van eendvogels, zijnde de verzwarende omstandigheden, dat zulks bij nacht en in de aanhoorigheid van eene bewoonde plaats had plaats gehad, niet genoegzaam regtens bewezen en is hij mitsdien veroordeeld tot een jaar correctionele gevangenisstraf.

Kantongeregt te Assen.

18 Sept. *Veroordeeld:* J. W., schoenmaker te Noordbroek, F. A. D., arbeider aan het Noord-Willems-Kanaal, en W. P., arbeider te Kloosterveen, gemeente Assen, wegens het zijn in eenen beschonken toestand op den openbaren weg te Assen, tot eene boete van f 1-„ en subsidiaire gevangenisstraf van éénen dag; — J. K., arbeider aan het Noord-Willems-Kanaal, wegens dezelfde overtreding, tot eene gevangenisstraf van twee dagen; — K. V. en R. V., arbeiders te Smilde, wegens het plaatsen van turf op niet voldoende van eenen weg afgevredigde gronden, binnen den afstand van acht ellen, gerekend uit het midden van den weg, ieder in eene boete van f „-50; — J. N., arbeider te Assen, wegens het opzettelijk toebrengen van schade aan eens anders roerend eigendom, tot eene boete van f 5-50.

ERRATA.

In de advertentie, voorkomende in 't vorig no. dezer courant, betreffende het overlijden van *Hendrika Jantina van Dijk* te Meppel, is abusievelijk eene drukfout in de naamteekening geslopen; er staat: *J. van Dijk Hz.;* dit moet zijn: *J. van Dijk Lz.*

ADVERTENTIEN.

Heden overleed na eene ziekte van weinige dagen, tot onze diepe smart, ons innig geliefd eenig DOCHTERTJE HELENA HARMANNA, in den ouderdom van ruim 13 jaren.

J. G. BORGESIUS HEMMES.
H. HEMMES SWAAGMAN.

Eext den 14 Sept. 1857.

VEEHOUDERS!

De ondergeteekende berigt, dat hij wederom ruim voorzien is van **puik beste**

RAAP- EN LIJNKOEKEN;

dagelijks te bekomen ten zijnen huize, alsmede iederen DONDERDAG bij W. SOMER te Assen.

Borger. J. J. LUBBI, logementhouder.

In het Protestantsche Armen Werkhuis te *Dalen*, verlangt men tegen 1 November aanstaande, een

Vader en Moeder

van de Protestantsche Godsdienst, van een goed en onbesproken zedelijk gedrag, zonder kinderen, bekend met het akkerwerk.

De voorwaarden zijn: Vrije woning, kost, licht, brand en salaris naar onderlinge overeenkomst. — Zij, die daartoe genegen mogten zijn, vervoegen zich in persoon of schriftelijk bij den Boekhouder-Diaken G. SCHOLTEN, of den Predikant van Dalen.

Dalen, 13 Sept. 1857.

De Notaris Mr. H. J. CARSTEN te Hoogeveen, zal ten verzoeke van de Wed. WESSEL JANS NOLDE te Zuidwolde, op Woensdag den 23 September 1857, des voordemiddags om 10 uren ten haren huize, publiek verhuren:

Eene **BOERENPLAATS**, bestaande uit **huis, schuur, schaaphok, erven** en **tuin**, circa 80 schepels **bouwland**, ongeveer 30 dagmaat **hooi-** en **weiland**, en het bij de plaats behoorende **heideveld** voor schapen te weiden en om plaggen te steken, alles staande en gelegen onder Nolde in de gemeente Zuidwolde.

Aanwijzing kan worden bekomen bij JAN HILBERTS STEENBERGEN te Zuidwolde.

FIJNE GENUA OF TAFEL-OLIE.

HERMAN VAN DEVENTER te Zwolle Hoofd-Depôthouder voor het Koningrijk der Nederlanden, adverteert door dezen, dat de **GENUA OLIE** van de HH. SERIJ PELZ en COMP. te Genua te bekomen is aan het Hoofd-Depôt á **70** Ct. en in de onderstaande Depôts à **75** Ct. per Flesch.

DE VERTELLER ENZ.

De *True-Delta*, een te Nieuw-Orleans uitkomend blad, de meerderheid van de Vereenigde Staten van Noord Amerika boven de overige landen der wereld willende bewijzen, voert daarvoor eenige voorbeelden aan, die naar zijne meening deze meerdere voortreffelijkheid der Noord-Amerikaansche Unie staven; de grootste waterval der wereld is de Niagara, alwaar de vereenigde wateren der groote bovenmeren, eene rivier vormende van ¾ mijlen breedte, plotseling smaller worden, over de rotsen stroomen en van eene hoogte van 160 voeten nederstorten. De grootste spelonk der wereld is de Manmoth-Cave in Kentucky, waar men eene reis kan maken op de wateren eener onderaardsche rivier en visschen zonder oogen kan vangen. De grootste stroom der wereld is de Mississippi, die eene lengte van 4100 mijlen heeft. Het grootste dal der wereld is dat der Mississippi, hetwelk 500,000 vierk. mijlen beslaat en een van de vruchtbaarste streken van den aardbol is. Het grootste meer der wereld is het Bovenste meer, hetwelk 430 mijlen lang is. De grootste door de natuur gevormde brug is die van Cedar Creek, in Virginie. Zij ligt over een afgrond van 250 voeten diepte en 80 voeten breedte, op wiens bodem de stortvloed bruisch. De grootste ijzermassa der wereld is de ijzerberg van Missouri, de Pilot Knob. Hij heeft eene hoogte van 330 voeten en twee mijlen in omvang. De langste spoorweglijn der wereld is de Great Central Illinois, welke 731 mijlen lang is en 15,000,000 dollars kost. Het grootste aantal spoorweg mijlen, dezelfde oppervlakte voor elk land ter wereld daarbij in aanmerking nemende, bevindt zich in Massachusetts, welke Staat meer dan een mijl rails, voor elke vierkante mijl heeft. Het grootste aantal huisklokken, welke op de wereld worden gemaakt, wordt vervaardigd in den kleinen staat van Connecticut. Het grootste aantal walvischvaarders der wereld wordt door Nantuk en New-Bedford uitgezonden. De grootste uitvoerhaven der wereld voor graan is Chicago. De grootste waterleiding der wereld is die van Croton naar New-York; zij heeft eene lengte van veertig en een halve mijl en kost twaalf en een half milioen dollars.

De *True Delta* heeft vergeten hierbij te voegen, dat in geen land zulke kolossale en zoo vele leugens in dagbladen en geschriften verspreid worden als in Amerika, en dat men in geen land zich in grooter gevaar begeeft als in Amerika, wanneer men van stoombooten of spoorwegen gebruik maakt, daar men beweert, dat de kans van sterven op eene Amerikaansche boot even groot is als die in den slag van Waterloo.

Een derwisch zat voor zijne deur op een grafsteen. „Laat mij," zeide een voorbijganger in zich zelven, „eens eene grap hebben met den vromen man." Hij ging op hem toe, deed hem drie vragen en verzocht dringend antwoord. Die vragen luidden: Vooreerst: „kunt gij bewijzen dat er een God is, dien gij toch niet ziet?" Ten tweede: „hoe kan de mensch verantwoordelijk zijn voor zijne daden, daar God hem schiep zoo als hij is?" Ten

Amsterdam, G.M. DIEPERINK, Martelaarsgr.	Hoorn, JAN KORVER Az. en Zoon
Almelo, R. STEENBERG.	Harlingen, F. G. RIKKERS
Assen, G. G. LAMBERS.	Kampen, D. J. en A. STIBBE Jz.
Arnhem, G. I. DE ROOS Jr	Loppersum, L. NIEVEEN.
St. Anna Parochie, H. K. TERWERDA.	Meppel, J. DE VRIES Mz.
Breda, A. VAN DIJK.	Nieuwolde, R. P. VAN CALCAR.
Bergen op Zoom, C. P. ROGIER Cz	Rotterdam, H. T. SEPMEIJER.
Coevorden, C. J. VAN DER SCHEER.	〃 A. KUILENBURG.
Delft, B. FRANKAMP.	Sneek, L. MEIJER.
Delfzijl, H. ROELFSEMA.	Sappemeer, L. K. DIJHUIS.
Franeker, Wed. A. DE HAAS	Utrecht, J. M. PORTON.
Finsterwolde, A. MARTENS	Vollenhoven, L. SOETERS.
Haarlem, CORNELIS SIPKES	Wildervank, E. D HULSINK.
's Hage, Geb. LAMPE.	Zutphen, G. H. DIJKERMAN.
Hoogeveen, P. VAN VELZEL.	Zwartsluis, L. D. J. THORBECKE.
Hasselt, C. VAN DINGSTEE.	

Aanvrage om Dépôts *franco* aan het Hoofd-Dépôt.

BRABENDERS CHOCOLADEKOEKJES

met worm-afdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen.

De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van.

In Groningerland is ergens een bakker, die met zijn zwager, die voorgeeft, vroeger iets in de geneeskunde geweest te zijn, **Brabender's worm-afdrijvende CHOCOLADEKOEKJES namaakt.**

Wij verzoeken voorloopig het Publiek, die Koekjes nergens anders te koopen dan bij onderstaande Depôthouders, die wij voor te fatsoenlijk houden, om met de genoemde zwagers gemeene zaak te maken, en te eerlijk, om hunne begunstigers met de nagemaakte te bedriegen.

De **echte Wormkoekjes** kosten 40 cts. en zijn de doosjes daarvan met een Rosébandje voorzien, waarop de waarschuwing tegen vervalschte gedrukt is.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Delfzijl, T. J. WIJNTJES.
Groningen, C. RIKKERS.
〃 M. GAASBEEK.
Hoogezand, F. M. DIKEMA.
Noordbroek, W. B. TEDINGA.
Nieuwolde, R. P. v. CALCAR.
Pekela, J. T. FELDBRUGGE.
〃 B. H. STUBBE.
Stadskanaal, H. KREKEL.
Veendam, O. H. SAVENIJE.
Winschoten, G. WASMAN

En in de bekende Dépots in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

Assen, 11—18 Sept. Geh.: J. Philips en H. Weitering. — Bev.: L. Lamberts geb. Balten, van z.; J. H. Middelbosch geb. Boer, van z. — Overl.: G. Soer, vrl., ruim 3 m.; J. Olijve, ml., bijna 6 j.; A. Bruins, ml., ruim 4½ j.

Meppel, 10—17 Sept. Geh. geene. — Ondertr. R. Roelink met B. Wildeboer; L. Schukking met H. Barth. — Bev.: Ida Rotman geb. Drost, van z.; S. Frank geb. Breebaard, van d.; G. Worst geb. Uiterwijk, van d.; J. Bouwman geb. Welink, van z. — Overl.: J. Halfmouw, 58 j. ml.

Wolvega, 10—16 Sept. Geb.: Hillegond, d. van G. Marinus en J. Dekker van Noordwolde; Bouwe, z. van K. H. Schaap en E. B. Oosten van Spanga; Pieter, z. van J. B. Sloot en M. P. Lepping van Vinkega; Sjoerd, z. van S. de Vries en N. Voogd van Noordwolde; Klaas, z. van J. H Menger en K. K. Bakker van Noordwolde. — Ondertr.: A. O. Jongsma van Oldeholtwolde en R. F. Punter van Nijholtpa — Geh.: A. K. van Aarsen van Nijtrijne en L. Duiven van Paasloo; J. R. Veldhuizen en J. van Waveren, beide van Noordwolde. — Overl.: J. A. Bosscha, ml. 12 w. van Oldeholtpa; R. S. Huisinga, vl. 87 j., weduwe, van Munnekeburen; IJ. Bos, 54 j., weduwe, van Oldeholtpa.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 18 September.

Tarwe, Jarige	106 ƒ 10.25	Boekweit, zand 64 N.pd. ƒ	6.85
〃 Oml.	68 〃 8 50	〃 〃 66 〃 〃	7.35
dito.	70 〃 9.10	〃 n. zwarte 64 〃 〃	6.60
〃 〃 Old.	68 〃 8.30	〃 voen 66 〃 〃	7.10
〃 〃 〃	70 〃 8 90	Paardeboonen.. ƒ 7.75 à	8.40
Rogge, Oude	64 〃 6.15	Groene Erwten. 〃 00.00 à	00.00
〃 〃	66 〃 6 65	Graauwe 〃 〃 00.00 à	00.00
〃 Nieuwe	68 〃 7.35	Koolzaad . . . ƒ 13.00 à	14 60
Haver, N. dikke	40 〃 4.05	Gort, grove . 〃 9.50 à	10.50
〃 〃	42 〃 4.30	Gort, parel , 〃 00 00 à	00.00
〃 Voer	36 〃 3.65	Olie, raap p. vat 〃 46.00 à	00.00
〃 〃	40 〃 4 05	Raapkoeken. . . . à	—.—
〃 Zwarte	36 〃 3.60	Lijnkoeken . . . . —.— à	—.—
〃 〃	38 〃 3.80	Boter 1ste soort ƒ 44.00 a	— 00
Garst, N. wint.	53 〃 5.75	Boter 2de 〃 ƒ 42.00 a	43.00
〃 〃 〃	56 〃 6.15		
〃 〃 zomer	56 〃 0.00		
〃 〃 knob.	60 〃 6 10		

De termijn van Inteekening op den

Almanak-Asmodée

is op den 31sten Augustus gesloten en geene Inteekeningen worden meer tegen den prijs van EEN GULDEN g[...] teerd... Dat is een speciale last van onzen genadigen Vorst en Heer, wiens lijf-spreekwoord is:

EEN EERLIJKE DUIVEL HOUDT ZIJN WOORD!

Vermits wij echter van verschillende correspondenten het dringend aanzoek hebben ontvangen om nog eenigen [...] voor iedereen de gelegenheid open te stellen zich het Gulden Boeksken aan te schaffen, zoo hebben wij ons de[...] digst gerigt tot onzen verheven Koning, Vorst Asmodée de Eerste, die op ons aanhoudend smeeken, eindelijk [...] soedgunstiglijk heeft gelieven te bepalen, dat de Inteekening zou geopend blijven tot 30 September, met dien [...] stande, dat zij, die vóór den 15den September zich doen inschrijven, den

ALMANAK-ASMODÉE

nog zullen bekomen tegen betaling van f 1.25, en zij, die evenwel nalatig zijn van deze genadige bepaling te p[...] teeren van af den 15den tot en met den 30sten September de som van f 1.50 te betalen zullen hebben, terwijl [...] prijs bij de verschijning op 1 October onherroepelijk tot f 2.50 verhoogd moet worden...

Evenzeer als de tegenwoordige ministers de actualiteit eerbiedigen, zoo zal ook de

Almanak-Asmodée voor 1858

geheel naar de actualiteit worden ingerigt. Hij zal zijn in den geest des tijds...

Exceptioneel

als Mr. v. d. Brugghen; want hij zal niet gelijk zijn aan de bestaande jaarboekjes, welke, als winterputten v[...] den zomergeest van waterige zangers, opgevuld worden met sentimenteele lefdichten op Lize en Trijntje en Mi[...] en Naatje, ontboezemingen aan den oever van een beekje of meirtje, en langgerekte zedepreeken in alexandrij[...] naar aanleiding van een afgevallen espenblad of een opkomenden maneschijn... Al die ouderwetsche jaarboekjes kun[...] hunne matten gerust oprollen... De Almanak ASMODÉE knikkert ze van de baan, want hij zal m e e r zijn, bij [...] m e e r bevatten...

Humor en Satyre zijn de ceremoniemeesters... Snikerbroodjes en bitterkoekjes zullen aangeboden worden op e[...] gouden schotel... Lachjes en krabbels zullen in gelijke mate worden uitgedeeld... Eau de Cologne met mousseline v[...] mengd voor de Dames, en krachtig nieskruid voor de heeren...

De Almanak ASMODÉE zal een olla-podrida zijn voor vriend en vijand... Om zijne sierlijke kleedij (hij wordt ke[...] rig gebonden in rood linnen verguld op sneê en met gouden stempels), keur van kiesche uijen, boertige gedich[...] en jolig proza zal hij door elke dame van smaak met liefde als geschenk ontvangen worden en haar een lievelin[...] lectuur zijn... En als de lieve Dames vóór ons zijn, wie zal dan nog tegen ons durven wezen?!!...

De Almanak ASMODÉE zal, ondanks zijn rijken inhoud en zijn prachtig uiterlijk, EXCLUSIEF GOEDKOOP zijn:

EEN Gulden vijf en twintig Cents slechts

voor 10 vel of 160 bladzijden druks, met minstens

50 à 60 geestige gravures.

Deze bepaling vervalt den 15 September... De achterblijvers moeten het gelag betalen... De vlug[...] sparen Vijf en twintig Stuivers uit, door vóór medio September in te teekenen, waartoe de geleg[...] heid bij elken boekhandelaar en post-directeur openstaat.

Tarwe weinig in omgegaan. — Rogge en Boekweit in een doen. — Garst tot vorige prijzen sleepend afgaande. — Haver wederom hooger verkocht. — Boonen wel zoo aangenaam. — Koolzaad vond wederom weinig kooplust, zoodat er bijna niets in is omgegaan. — Geel Mosterdzaad blijft tot verhoogde prijzen gevraagd. — Grove Gort wel zoo aangenaam. — Raapolie als voren.

ASSEN, 17 Sept. Rogge f 7 75 tot f 8 30. — Veenboekweit f 6.00 tot f 7,25. — Zandboekweit f 6,50 tot f 7,50. - Ruigwitte Aardappelen f 1.50 tot f 1,65; roode Venlosche dito van f 0,00 tot f 0.00. — Peren f 0,00. — Appelen f 2,70 a f 0.00. — Roode Kool van f 4.00 tot f 6,00 de 100 stuks. — Witte dito f 2.00 tot f 4.00 de 100 stuks. — Varkens, magere van f 00,00 tot f 00.00. — Stroo van f 00,00 tot f 00,00. — Eijeren de 100 stuks f 2,25 a f 0,00. — Grasboter f 1,00 a f 1.05. — Roggebrood de 6 Ned. ℔ f 0,58.

WOLVEGA, 16 Sept. Rogge f 7.15 tot f 0.00; aangevoerd 17 mud. — Boekweit van f 7.10 tot f 7.15; aangevoerd 13 mud. — Haver f 4.90; aangevoerd 6 mud. — Boter f 49.00; aanvoer 122 ¼, 55 ⅛ en 0 1/16 tonnen.

ZWOLLE, 18 Sept. Tarwe j. f 00.00 a f 00.00; dito nieuwe f 12.12^5 a f 11.00; dito (ruwarige) n. f 00.00 a f 00; dito j. f 00.00. Rogge j. f 6.87^5 a f 0.00; N. f 8.90 a f 8 00. — Boekweit j. f 0 00 a f 0.00; n. f 9.20 a f 8.00. — Garst j. f 0.00 a f 0.00; n. f 6.00 a f 0.00. — Groene Erwten n. f 10.00. — Paardeboonen n. f 8.00 a 7.50. — Aardappelen Oude f 0.00 a f 0.00. Nieuwe f 2.50 a f 1.75. — Boter per pond f 1.25 a f 1.15; per ⅛ Ton f 23.75 a f 23.25.

MEPPEL, 17 Sept. Rogge f 7,25 a f 8,25. Boekweit f 7,00 a f 8,25. Boter 1½ N. ℔ f 1,75 a f 1,90. Boter per ⅛ vat f 22,00 a 24,00. Roggebrood de 6 N. pd. f 0.00 de 3 N. pd. f 0,00.

OOSTERWOLDE, 14 Sept. Rogge f 7.25 tot f 7.00. aanvoer 18 mud. Zandboekweit f 8.25 a f 7.70, aanvoer 21 mud. Veenboekweit f 8.00 a f 7.50; aanvoer 47 mud.

COEVORDEN, 14 Sept. Rogge ƒ 8.00. Boekweit ƒ 7.50 Boter ƒ » 90 per N. ℔.

AMSTERDAM, 16 Sept. Tarwe met weinig handel, prijshoudend: 131/32 ℔ witbonte Poolsche f 405; 129 ℔ bonte dito f 373; 132 ℔ oude en nieuwe Rijn f 335; 162/2 ℔ n. Geldersche f 375; 160/2 ℔ dito f 355. — ROGGE bij gerijven tot vorige prijzen; 123 ℔ Pruissische f 215, 217: 123 ℔ Belgische f 223; 118 ℔ Petersb. f 201. — GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT onveranderd; 121 ℔ jarige puike Holstein f 255. — KOOLZAAD nagenoeg onveranderd; Friesch £ 70½: Eider £ 77; op 9 vat. Olie in Sept. 80½; Oct. £ 81; Nov. £ 81½; April £ 83. — LIJNZAAD in een doen; 112, 113 ℔ Bombay f 450. — RAAPOLIE dadelijk vast, op levering prijsh.; op 6w. f 43½; Vlieg f 47¼; 1o. Oct. f 47⅛. 46⅞; Nov. f 47½. 47⅛; Dec. f 47¾. 47¼; Mei f 47¾, 47½. — LIJNOLIE wel zoo aangenaam; op 6w. f 46; Vli[...] f 44¾, 45; 1o. Oct. f 44½, 44¾; Nov. 44½; Dec. f 44. [...] HENNEPOLIE op 6w. f 51¼; Vliegend f 49¾. — RAA[P]KOEKEN per 1040 stuks f 92 a f 96. — LIJNKOEKE[N] per 104 stuks f 11½ a f 14½.

SCHIEDAM, 15 Sept. MOUTWIJN f 21½ per vat co[n]tant met weinig verkoopers. — JENEVER 100 pct. Am[st.] proef f 25½ a f 26 per vat contant.

233ste STAATS-LOTERIJ. 5de KLASSE.

3de Lijst. No. 3362, 6654, 7795, 11866 en 18378 ie[der] f 1000. No. 1178, 10706, 13885, 18041 en 18882 ie[der] f 400. Nos. 1116, 8037, 16441, 18920 en 19385 ieder f 2[...] Nos. 1286, 9486, 15476, 16042, 17673 en 19193 ieder f 1[...]

4de Lijst. No. 2366 f 1500. Nos. 15035 en 18384 f 10[...] Nos. 6013, 8144, 8368, 13148, 13331, 15017, 18042 [...] 19697 ieder f 400. Nos. 875, 6111, 6542 en 6578 ie[der] f 200. Nos. 2863, 5199, 8759, 11035 en 15277 ieder f 1[...]

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1857.

	pct.	16 Sept.	17 Sept.
Nederl. W. S.	2½	63½	63½
〃 〃	3	77	77
〃 〃	4	97	97
Amort. Synd.	3½		
Handelm.	4½	153	153
O. I. Leening	4		
Aand. H. Spw.			
Aand. R. Spw.	4½	99½	
Ned. B.		172	
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	104¾	105
Dito 1831/33	5	94⅝	
Cert. 1840	4	86½	86¾
» Stieglitz	4	86½	86½
Cert. v. Ass.	6	67¼	67½
Polen,			
Aand fl. 500	ƒ	153½	154
Obl.	4	80 1/16	80⅛

	pct.	16 Sept.	17 Sept.
Spanje, Obl.	1½	24 13/16	25⅛
Obligatien	3	42	42
Binnenl.	3	37¼	37[...]
Amortisable			
Bewijz. Coup.		5¾	5¾
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	76½	
» »	4	60	
» Metal.	5	78¾	72¼
» » N.	5		
» Nation.	5	74⅞	75[...]
» »	2½	37¾	37⅞
Belgie, Cert.	2½		
Rothschild	2½	52	52¼
Portug., Obl.	3	45⅛	45¼
Brazilien	5		
Weener aandeelen	4		

16 Sept. Met uitzondering van Nationale en Russische fond[]sen, die weinig met gisteren in prijs verschilden, was [de] markt overigens bij vernieuwing algemeen flaauwer gestem[d], vooral met betrekking tot de Oostenrijksche fondsen.

17 Sept. Bij geanimeerde affaire was de markt algeme[en] zeer vast, vooral echter betreft dit de Oostenrijksche fonds[en] en de Illinois spoorweg-aandeelen.

derde: „hoe kan men zeggen, dat de duivel en zijne dienaren in het vuur worden gemarteld, daar de Koran den duivel eene vurige gestalte geeft en die van 't vuur geen kwaad heeft te duchten?" De derwisch bleef rustig en als in gedachten verzonken op het graf zitten en antwoordde niet. Toen evenwel de vrager andermaal op antwoord aandrong, greep hij zeer bedaard naar een aardkluit, en wierp dien naar het hoofd des vreemden, waardoor dezen den tulband verloor en ging toen zwijgend in zijne cel. De zich mishandeld achtende vrager begaf zich naar den kadi (regter) en deze riep den derwisch tot verantwoording. De vrome man ontkende het feit niet, doch verwonderde zich over die klagte, wijl in den worp naar den vreemde gedaan, het antwoord lag op de aan hem gedane vragen. „Hoe legt gij dat uit?" vroeg de regter. „Aldus," was 't antwoord, en zich tot den klager wendende, vroeg hij: „gevoelt gij hoofdpijn?" - „Voorzeker." - „Dat kan niet waar wezen," vervolgde de derwich, „want *ik* zie het niet. Ziedaar het antwoord op uwe eerste vraag. Uwe tweede was: „is de mensch verantwoordelijk voor zijne daden - de mensch, van God geschapen, handelt immers zoo als hij handelen moet? En waarom roept gij mij dan voor den regter, omdat ik u met een kluit aarde wierp? En wat de derde betreft, hoe kunt gij, o mensch, uit aarde geformeerd, beweren van de aarde, tegen uw hoofd geworpen, smart te gevoelen, daar gij ontkent, dat het ligchaam des duivels, uit vuur bestaande, gepijnigd kan worden door vuur?" De regter vond geen schuld in den derwisch en de klager werd de vriend dan den wijzen.

Proudhon zegt in zijn werk over de beurs:

„Wat verdienen de agenten, namelijk, de bedienden van beurs-speculanten, aan de Parijsche beurs?"

't Geen zij volgens regt mogen eischen, bedraagt, onder de *zestig* door het Bestuur benoemde agenten, eene zuivere verdienste van *tachtig* millioen 's jaars.

En het inkomen van keizer Napoleon — een inkomen, dat menig vorst doet watertanden — bedraagt niet mee[r] dan 25 millioen francs! Ik voeg bij die 25 millioen he[t] inkomen van koningin Victoria en de revenuen van de[n] keizer van Oostenrijk en des konings van Pruissen, da[n] heeft men nog maar 68 millioen, alzoo 12 millioen min[]der dan de bedienden der Parijsche beurs-speculanten.

Maar — 't geen die finantiële soixant-beurs-gardes i[n] 't geheel verdienen, beloopt wel viermaal 80 millioen!

Alzoo hebben de beurs-speculanten aan die 60 persone[n] 's jaarlijks ongeveer 400 millioen francs te betalen — d[at is] meer dan de geheele Fransche armee kost.

En leeren die cijfers den spelers niets?

Ja — 't geen Proudhon hier in korte cijfers stelde.

Maar ook iets tot *bekeering* der spelers?

Niets.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te Assen.